

Martin Ågerup: *Grådigheden har også en positiv side*

Teksten er et uddrag fra en artikel i *Politiken* den 9. maj 2009.

- 5 I disse krisetider forarges mange over den grådighed, som angiveligt¹ skulle være roden² til finanskrisen.
Grådighed (eller griskhed) er som bekendt en af de syv dødssynder. Altså et menneskeligt karaktertræk, der ikke er opstået for nylig eller kan forventes at komme og gå fra det ene år til det næste.
- 10 (...)
- Pludselig ser det ud, som om der er nemme penge at tjene ved at købe tulipanløg, jernbaneaktier, it-aktier eller ejendomme - afhængig af hvor seddelpressens³ overskydende penge dirigeres⁴ hen og skaber den uundgåelige boble⁵.
- 15 Og folk flokkes om at tjene nemme penge. Hvem kan bebrejde dem? Hvem vil ikke gerne tjene nemme penge til sig selv og sin familie? Og hvem kan i ramme alvor⁶ mene, at fænomenet kan bekæmpes ved at fordømme grådighed? I Hollywood-filmen 'Wall Street' fra 1987 holder børsmægleren og virksomheds-opkøber Gordon Gekko (spillet af Michael Douglas) en tale, hvorfra sætningen »greed is good« (grådighed er godt) er blevet udødeliggjort. Det korrekte citat
- 20 lyder imidlertid: »Greed, for lack of a better word, is good« (grådighed, i mangel af et bedre ord, er godt).
- Jeg vil udtrykke det på en anden måde. Vi er alle grådige efter et eller andet: kærlighed, anerkendelse, identitet, status, magt. Denne grådighed har to sider: en lys side og en mørk side. Denne dobbelttydighed⁷ er måske årsagen til, at Gekko leder efter et bedre ord. Den lyse side af grådigheden får os til at stræbe efter det enestående, det udsøgte, det sublime⁸, det nærværende.
- 25
- 30 Til gavn og glæde ikke blot for os selv, men for alle omkring os og i bedste fald for hele menneskeheden.

Den mørke side får os til at udnytte andre og - bevidst eller ubevidst - stræbe efter deres liv, lykke og ejendom for egen vindings skyld⁹.

¹ angiveligt: *som påstås at være.*

² roden: *her: årsagen.*

³ seddelpressens: *en maskine, der i fantasien kan trykke en masse pengesedler.*

⁴ dirigeres: *styres.*

⁵ boble: *(økonomisk) situation eller udvikling, fx med stigende priser, der ikke anses for holdbar i længden. Og som derfor er skrøbelig og let kan sprænge.*

⁶ ramme alvor: *fuldstændig alvor.*

⁷ dobbelttydighed: *som har to betydninger.*

⁸ sublime: *fantastiske og fuldkomne.*

⁹ for egen vindings skyld: *for at vi selv kan få det af egoistiske grunde.*

- 35 Grådighed er et menneskeligt vilkår¹⁰. Kunsten må være at indrette samfundet sådan, at grådighedens lyse side vinder frem på bekostning af¹¹ den mørke side.
(...)

¹⁰ vilkår: *betingelse, forhold som man må indordne sig helt under, og som man ikke kan lave om på.*

¹¹ på bekostning af: *til skade for*